

Hortulus Biblico-Moralis Et Asceticus

Pappus von Tratzberg, Franz

Ulm, 1725

Doctrina 2. Desumpta ex cap. 12. 13. & 14. lib. Levit. in quibus describitur
Lex de puerperæ immunditia & Purificatione. De Lepræ indiciis & ejusdem
expiandæ sacrificiis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61252](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61252)

Doctrina 2.

Desumpta ex cap. 12. 13. & 14. lib. Levit. in quibus describitur Lex de puerpera immunditia & Purificatione. De Lepra indicis & ejusdem expianda sacrificiis.

N. 133. *Considera* 1. **P**artus nostros esse peccata nostra, à quibus purificandi debemus per quadraginta dies, per tempus videlicet agendæ quadragesimæ deputatum, nos recludere in Domo Pœnitentiæ, atque oblato *Turture* gemebundi pectoris nos reddere capaces, ut aliquando ingredi mereamur Templum cœleste. Thais Alexandrina tot olim filiorum pessimorum, peccatorum videlicet sæcunda mater, ut digna redderetur hoc Templò, non tantùm per quadraginta dies, sed per integros tres annos à S. Paphnutio cellæ arctissimæ inclusa, & modicò pane refecta permansit, in hæc verba crebrò gemitu erumpens: *Qui plasmasti me, miserere mei!* Rodriq. p. 1. tract. 5. c. 21. Pelagia famosa illa meretrix, in gignendis vitiis pariter sæcundissima, postquam à Novo Episcopo Heliopolitano conversa, suas agnovit spurcitas & contractas labe, non trienniò tantùm, sed integrâ vitâ summæ studuit Pœnitentiæ. Sed quid inde aliud, quàm animæ munditiem assecutæ sunt mulieres istæ, aliàs turpissimis maculis affectæ, propter quas ab æternæ gloriæ Templo fuissent exclusæ, nunquam à stygiis undis satis depurgandæ? Vis: fusiùs non nihil tibi Pœnitentiæ quadragesimalis effectus, ad animæ tuæ munditiem concurrentes, describam? morem petitis habebò tuis. Ne tamen in describendis illis mora fiat protractior, dicam primo, ambagibùs tacitis: peccata, licèt pondere suò gravissima, & numerò penè infinita, ociùs extingui, ut nihil maculæ de illis remaneat. Hoc Michæas profitetur c. 7. dicens: *Projiciet in profundum maris omnia peccata nostra.* Quàm parum autem lapidem molarem, in profundissimum mare projectum, cernes naturali ordine emergere: tam parum peccata, per veram pœnitentiam in sanguine Christi mersa, dabitur vel in minima sui parte emergere; quin imò perspicacissimum Dei oculum, qui intimos solet aliàs scrutari rerum omnium recessus, prorsus effugiunt. Hinc nunquam Christus dicitur post resurrectionem suam Patre objecisse, quòd ab eo negatus sit. Dicam secundò: pulcherrimam illam gratiæ primæ stolam, quâ ad Patrem redux filius prodigus indutus respendit, per

per pœnitentiam quadragesimalem restitui: restitutis pœnitentis bonis operibus & meritis, per statum peccati mortificatis, additò jure ad coronam gloriæ prius promeritam. Renovat enim spirituale conjugium Deus cum anima, atque perinde eidem velut sponsæ reddit Monilia, quibus antea eam exornaverat. Luculentò testimoniò hæc dicta comprobatur ipse Deus, per Oseam loquens cap. 2. Ubi ait: *Reddam vobis annos, quos comedit locusta, bruchus & rubigo & eruca. Non enim sicut in sensibilibus rebus,* ait S. Chrysostr. homil. 6. in Genes. *ita & hic us- venit, qui ex divitiis in extremam redactus fuerat paupertatem, brevi eas recuperare nequit: hic autem per Misericordiam Dei (si modo condemnare facta nostra, & jam sistere ignaviam voluerimus) poterimus statim ad pristinam abundantiam redire.* Confregit Moyses Tabulas legis, quando iratus sceleri Judæorum projecit eas de manu, & allisit ad petram Exod. 32. Sed en Misericordem Dominum! præcipit paulò post, præcideret novas Tabulas, quibus iteratò inscriberet verba legis. Frangit Tabulas Decalogi peccatrix anima, quando etiam unam legem sub gravi culpa obligantem transgreditur Jacobò teste, qui inquit c. 2. *Quicumque totam legem servaverit, offendat autem in uno, factus est omnium reus.* Sed quamprimùm peccator respicit per pœnitentiam, novas iteram acquirit, quibus eadem verba, eadem videlicet inscribat gratias, quas possederat ante: quinimò majores, ut constat exemplò S. Petri, qui peccato perfidiæ, per pœnitentiæ lacrymas delectò, sanctior surrexit, & ad soliditatem suam rediit Petra, asserit S. Leo Serm. 9. de pass. *Tantum inde recipiens fortitudinem, ut quod in Passione Salvatoris expavit, in suo post supplicio non timeret.* Regius Propheta, qui ante lapsus in via mandatorum Dei quandoque cespitaverat, resurgens ad eò colligit vires suas, ut instar cervi hanc viam percurreret testatus Psal. 17. *Deus, qui præcinxit me virtute, & posuit immaculatam viam meam. Qui perfecit pedes meos tanquam cervorum &c.* Dicam tertio: per pœnitentiam acquiri tranquillam conscientiam & animi serenitatem, quam peccata instar muris rodentia abstulerant. Testem hujus se offert Sophar in lib. Job c. 11. dicens: *Si iniquitatem, qua est in manu abstuleris à te, & non manserit in Tabernaculo tuo injustitia: tunc levare poteris faciem tuam, & eris stabilis, & non timebis.* Ut nautæ quamprimùm portum attigerint, nihil jam horridæ tempestatis timentes quiescunt securi, licet interim tumidum mare ad cœlos usque jactet procellas: ita peccator, ut vix recurreret ad pœnitentiam, quidquid antea horroris, quidquid timoris, quid-

quid inquietudinis in corde senserat, unicò quasi momentò perdit, placidissima perfrui valens animi pace. Et hi sunt præcipui veræ Pœnitentiæ fructus, qui si tibi stimulo non sint ad pœnitendum: adèò immunditiis peccatorum tuorum debes esse immerfus, ut videaris quasi *leprâ vetustissimâ & inolitâ affectus* v. 11. cap. 13. Hinc segregaberis à confortio fidelium, aternùm habitaturus *extra castra electorum*.

N.134. *Considera 2.* Cùm Deus cit. capitis v. 6. jubeat: ut sacerdos primùm post septem dies contempletur lepram, certum de ea laturus judicium: hinc te Christiane hortari, ut non præceptus sis in ferendis judiciis de alieni peccati lepra. *Si enim Dominus, ait Oleastur, non sinit statim sacerdotem suum lepram, quàm oculis eam cernit, discernere, quomodo te permittet, de cordis malitia proximum tuum judicare? Quamdiu lepra obscura est: h. e. quamdiu de peccato proximi certum nil constat, sed dubium superest, gradiendum est eâ viâ, quæ ad meliorem judicii inclinât partem.* Regius vates cantat de Deo Psal. 7. *Quòd sit scrutans corda & renes.* Quid quæso Deo opus est, ad cognoscendas veritates scrutari hæc Membra: cùm nihil unquam sit, quod lynceos ejus oculos effugiat? Verùm hæc ipsa tam exacta, & (si fas est ita loqui) scrupulosa inquisitio nostram arguit malitiam, vî cujus ad sinistra judicium tam proni repperimur, antequam veritatem rerum perscrutemur. Sic olim vix Assuerus viderat Aman corruisse super lectulum Reginæ, illicò judicium tulit erroneum; illum vim inferre molitum: cùm tamen aliud non intenderit quàm fundere pro salute sua preces. Esther. 7. Vidit Heli sacerdos Annam labia moventem, non audiens orantem, & illicò sententiam tulit 1. Reg. 1. Mulierem hanc vino nimium indulgisse, ex quo contraxerit crapulam; cùm tamen sobrietatis studiosissima nil aliud, quàm fervidas preces in Templo persolverit. Viderunt Melitenses viperam adhærere manui Pauli, & præcipiti judicìo decepti eum homicidii damnarunt; hanc verò bestiam cum illæsus excuteret de manu, exclamârunt: Deum esse Paulum Act. 28. Vidit S. Henricus Imp. per triduum egredi è thalamo Cunegundis Conjugis suæ aliquem, speciem militis indutum: Quare illam de adultero suspectam habere cepit; sed delusum se à Dæmone, militis speciem mentiente, apprehendit. Taceo falsissimum illud sacrilegumque judicium, quod Matth. 9. tulere de Christo Judæi, hîs verbis descriptum ab Evangelista: *Ecce! quidam de scribis dixerunt intra se:*
hic

hic blasphemat. Taceo plura alia de ipso parî errore lata, qui tamen divinâ Sanctitate præditus, se verissimè jactare poterat: *Quis me arguet de peccato?* habent hoc temerarii Judices, ut quò ipso laborant vitiò, hoc in aliis culpant: & hinc veneris dediti amoribus, si alios vident invenes familiaris colloqui puellis, jam incontinentiæ eos arguunt. Qui usuris & furtis inhiat, neminem putat, justò titulò possidere bona. Qui Bacchi mancipium est, nullius sobrietatem laudat. Qui plura? certissimum illud effatum est Eccles. c. 10. dicitis: *In via stultus ambulans, cum ipse insipiens sit, omnes stultos aestimat.* Ut enim palato, à malis humoribus corrupto, cibi optimi videntur pessimi, ita vitiis addicti homines alios de talibus arguunt, etsi indicia contrarium suadentia cernant, imitantes Asinum, qui cum absurdissimæ sit vocis, judicaverat cuculum longè suavius cantare, quàm Philomelam. Quare *ad te ipsum potius oculos reflecte,* admonet nos Christianos aureus liber. Deprehendemus non dubia tantum, sed certa, de quibus feramus judicium *Lepra*, ad quam purgandam accedamus sacerdotem, ut confessione peractâ recedamus purgati. Christus Dominus correcturus prava Judæorum judicia, dicitur scripsisse in terra illorum defectus & errores, quibus inspectis quasi elingues facti se ejus conspectui subduxere. Alexander M. cum audisset à Dionide Pirata, quòd multò majorem prædonem ipsò ageret, non ausus capitalem in eum ferre sententiam, liberum dimisit. Marulus lib. 5. c. 12. de Moysè Abbate refert, quòd è deserto vocatus ad ferendam sententiam contra fratrem delinquentem, comparuerit, saccum arenâ plenum portans, & rogatus: *Quid portaret?* responso dedit: peccata defero, quæ vix ferre valeo, nedum aliena judicare. Cum porrò scripturâ teste versu 36. cap. citati sacerdos non prius admissus sit ad Domum, ut judicium ferret de lepra, antequam elata fuissent universa de Domo illa: hinc conclude: neminem, etsi nullius ipse sceleris conscius sit, de lepra alterius peccati Judicem posse agere, nisi prius omnis passio erga personam illam fuerit expulsa. Saul pessimè de Davide senserat: Jonathas optimè. Uterque passione regeratur, ille odii, iste amoris. Laudatur tamen posterior, quia videtur existisse ordinatus amor, & limites honestatis non egressus; quod tamen rarissimè apud alios dabitur invenire. Ego autem ne limites usitatæ hætenus brevitatis egrediar, doctrinæ huic finem impono.

Doctri-